

SZARVASI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Jókai-utca 1257. sz., hová a lap
— "Zöld" írását illeti közleménye küldendő.

ELŐZETÉSI ÁRAK:
Egészévre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Egyeszláma 16 fill.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Szerkesztő és lapfőigazgató:

Benczúr Sándor.

Felolós szerkesztő:

Salacz Elemér.

KIADÓHIVATAL: Jókai-utca 1257. sz., hová a hirdetés k,
— előfizetési pénzek és reklamáció intézendők.

EGYES SZÁM KAPHATÓ:

Müller K., Farkas S., Pócsy M., Pletenik J., Kozsich J., Glózik
Gy., Vitális J. urak kereskedésében.

* HIRDETÉSEKET jutányos áron vesz fel a Kiadóhivatal és Müller Károly könyvkereskedő. *

Pártoljuk a helyi ipart és kereskedelmet.

Naponta százszor halljuk e nagyon is elkopottá lett frázist „pártoljuk a helyi ipart és kereskedelmet”, de a valóságban éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk. Ön-kénytelenül az eszünkbe jut a napokban elhunyt Litke pécsi pezsgőgyáros mondása, aki egy ipari kongresszus alkalmával tartott banquetten (mert nálunk a banquet a fő), midőn már 2 órája beszéltek a magyar ipar szükséges voltáról, felállt és a várt toaszt helyett annyit mondott: „Uraim, már két óra óta hallom hangoztatni a magyaripar szükséges voltát, francia pezsgő mellett, mely francia pezsgőt esel-gyártmányú poharakból isszuk. Így uraim magyar ipart nem teremtünk!”

Igy vagyunk a helyi ipar és kereskedelemmel is, hangoztatjuk annak szükséges voltát, de a helyi ipart és kereskedelmet nem pártoljuk, hanem hozatunk min-

dent máshonnét. Azzal, hogy a helyi ipar és kereskedelem a közterhek milyen óriási mennyiségét kénytelen viselni, hogy a főváros hiányában nemesak hogy a közterheket nem képes viselni, de visszafejlődik, sőt tönkremegy, édeskeveset törődünk. Nem kell pedig az ipar és kereskedelem fontosságát bizonyítani, a mindennapi tapasztalat mutatja, hogy csak azon nép boldogul, amelynek virágzó ipara és kereskedelme van, levonva ebből a következtetést, amelyet ugyanesak a tapasztalat is bizonyít, „csak azon város fejlődik, amelynek virágzó ipara és kereskedelme van.”

Városunkban pedig az ipar és kereskedelem léte alapjai, a munka, a tőke és a vállalkozási szellem meg volna. Van oly iparágunk — a Behán-főle rostagyártás — mely nemesak helyi, de országos jó hírnévnek örvend. Vannak asztalosaink, cipészeink és más iparosaink, akiknek a munkái a kiállításokon kitünteté-

tést nyertek s mégis az illetők zöldágra vergődni nem tudnak, „rúli” a raktáron romlanak, az elűb-lektett öklük, nemhogy jövedelmet hozna, hanem nap-nap után kamatvesztességgel dolgoznak.

Annak megvilágítására, hogy mennyire nem pártolja közönségünk a helyi ipart és kereskedelmet, minden czélzatosság nélkül kénytelen vagyok egy pár példát felhozni.

Egy bécsi órás czégnak van városunkban hivatalánál fogva nem vigéczkedő megrendelés gyűjtője és a megrendelők anélkül, hogy meggyőződnenek a felől, vajjon a helybeli két órás ugyanoly árút, ugyanoly feltételek mellett adna-e, a bécsi czéget, aki pedig városunk közterheikhez egy fillérrel sem járul, gazdagitják.

Ismerek egy földbirtokost aki nagy a gazdaságához, mint a háztartásához szükséges összes cikkeket Bécsből és Budapestről hozatja. Volt alkalmam meggyőződni

T Á R C Z A.

A váltós asszony.

(Karczolat.)

Írta: Keviczky László.

Takarékpénztárunk könyvelője szomorúan jelenti egyszer, hogy az az asszony, aki ajánlásomra 140 K. kölcsönt kapott nem régiben, nehezen fog jelentkezni a lejárat napján.

— S ugyan miért — kérdelem én?

— Azért — mondja a könyvelő, mert mikor az összeget kifizettük neki, nem csak a figyelmeztetést, de a 140 koronás váltót is valahogyan magával vitte.

— Hogy történhetett az?

— Nem tudom. A napibiztos véletlenül a váltót is visszaadta.

— Ezek szerint nem adósunk?

— Sajnos, ez így van. Meg van a „felzet iv” de a váltó nincs benne. Csak legálább tudnók, hogy hol lakik?

— Bizony én se tudom. No de majd eljön a lejáratkor.

— Bárcsak úgy volna!

— Ugy is lesz, majd meglátod — mondom — bár ettől megértem a bizalmatlanság példaszó: ki tudja? „Az ördög nem alszik.”

Addig is tudakozódtunk innen is onnan is a váltós asszony iránt, de senki nem tudott róla mondani bizonyosat.

Volt a ki ismerte, de nem tudta hol lakik? Viszont olyan is volt, aki egész bizonyosan tudta hol lakott az előtt, de az régen volt — s az ilyen cselédnépféle gyakran változtatja helyét. Az bizonyos volt, hogy a község lakosai között nem található: idegen határban létezik valahol. Miután így minden puhatolódzás hiába való volt, nem maradt egyéb hátra, mint-hogy várjunk a lejárat napjára.

A váltó lejáratának napja köztudomás szerint hamar megérkezik. Az embernek néha valamely öröndetes dologra kell várakoznia, a miről szeretné, hogy hamar megvolna; siettetné az idők járását. Ámde eszébe jut, hogy ugyan akkor van egyik váltójának lejáratja is s ennek meggondolása türelmesebb teszi a várakozót. Itt van a legtisztább örömeink ürm cseppje!

Ilyen módon megérkezett a mi váltós asszonyunk fizetési határnapja is. Meg is

ment a pénze. Nem ment azonban a várakozásba, de eljött hozzám. Szólt és az, hogy megbeszélje a teendőket és tájékoztatást nyerjen. Bátorabb az ember, ha egy kissé bele éli magát ügyes-bajos dolgába. Belépéskor még aggodalom látszott az arcán. Az elmaradhatlan kézi kosárából előkeresgölt egy-két tojást s előadta kérését.

— Eljöttem kérem szépen azzal a váltóval, mert nem szeretném ha meg „rovatolnák”. Igaz, hogy „termeszteni” (törleszteni) most nem tudunk. Még nem kaptuk ki a pénzünket. Sok vendég van az uraságnál, resteltem kérni; pedig szívesen adnak, ha kell. De ne tessék félni! Helyettünk — tudom — senki se fog fizetni. Isten ments! Lefizetjük mi azt mind. Van most szépecskén buzánk is, de a jószágból is csinálhatnánk néhány garast. Csakhogy ilyenkor nem igen mehet az ember utána — dolog időben. Kissé roszkor jön ez a fizetés. (Mikor jön az jókor?)

Megvettem az új váltót is, mert azt mondják, hogy kell. De pedig emez is még egészen jó. Vigyáztam rá s eltettem. Mert a magunk forma ember elteszi ezeket a mindenféle írásokat. Nem tudhassa

Jelen számunk 8 oldal.

hog az it' ni ke e kedők ug, an-
ol, an árban, ugyan ol, an árút
szívesen szolgáltatnának, hja! de
a bécsi, a bpesti jobb!

Czipőt ha helyben készült, úri
ember nem hordhatja. Nem is
zól k a ruháról. Csak a buda-
pesti és bécsi ruha és czipő jó.

A szemet ugyancsak bécsi czég-
től hozatjuk, jólehet az 40 koro-
nával drágább mint ahogy hely-
ben kapható. Ugy látszik azon-
tévés felfogásban leledzik közön-
ségünk, hogy a helybeli keres-
kedő oly árut nem képes szol-
gáltatni.

Számos hasonló példát lehetne
még felhozni, a mely mind azt
bizonyítja, hogy csak szájjal hir-
detjük a helyi ipar és kereske-
delem támogatását, de tettel nem.

Addig míg tettel nem pártfogol-
juk a helyi ipart és kereskedel-
met, ne panaszkodjunk azon, hogy
a helybeli kereskedőknél nincs
választék és hogy a kereskedő
által vett nyereségi perczent nagy.
Ugyan kinek és minek hozasson
vagy készítsen a kereskedő és
iparos árukat, úgy is a nyakán
véni. Ha minden szükségletünk
helyben szerezzük be, a kereske-
delmi és ipari forgalom nagyobb
lesz, a kereskedő és iparos a tő-
kéjét többször megforgatja és
kisebb perczenttel elégszik meg,
mert ő is tisztában van azzal, jobb
a sűrű garas, mint a ritka forint.

Egy helybeli kereskedő.

Szarvas műpártolása.

Oda jutottunk, hogy pirulva kell
a tollat kezünkbe fogni, a midőn

e ől a "émá ol un". Ol an
szégyenteljes a való igazság.

Milyen jó dolguk is volt elő-
deinknek. A színi előadásokról
szóló referádák megírása alkal-
mából előttük állt a zsufolásig
me telt színházak ké e. Fülükben
csengett a mámoros lelkesedés
éljen és tapsvihara. Ragyogó
arczok, büszké hird t t'k őt,
hogy Szarvasnak a színpártolás-
ban messze vidéken nincsen párja.
Akkor.

Most? Tempora mutantur.

Mi reánk csak az emléke ma-
radt azoknak a fényes színházi
estéknek, melyekben örömet, di-
csőségét és büszkeségét találta
színész és közönség egyaránt.

Ma. Hátrább vagyunk a Szilas-
Balhásiaknál. Mai műpártolásunk
határozott és erős dekadentia az
ezelőtti alia oth. Magyán
mon 'v szé y ü k. Sőt több,
a jelenlegi szintársulattal szemben
tanusított eljárásunk erősen hason-
lít az orvtámadáshoz. Nagy hangú
pályázat hirdetésekkel ide csalo-
gatunk egy igazán első rangu
szintársulatot. S a mikor az rá-
akadva az erre a horogra csalé-
tekül akasztott fényes ígéreté-
sekre bejön hozzánk, akkorszápen
háta fordítunk neki. T. cz. közön-
ség, nagyon csunya eljárás ez.
S mindennek tetejébe egyes lapok
kritikusai a helyett, hogy a rútul
cserben hagyott társulat segítsé-
gére sietnének, legalább is nagy
tájékoztatlanságra valló és igazság-
talan kritikai támadásaikkal igye-
keznek kikezdeni e társulat hir-
nevét és bele nyomni még jobban
az erkölcsi és anyagi deficit
hinárjába.

Nem czélunk az ilyen eljárást
jellemezni, magá a horaj az be-
ly gét. Azt sem szándékozunk
elmondani milyen csekély összeg-
re rug a bérlet, a legtöbbször

mennyi üre padsor előtt játsza-
nak színészeink, mily kevéssel
haladja felü a napi bevétel a
semmit, s hogy ebből foly lag
hány ezer forint deficittel fogja
zárni Nádasy a szarvasi színi
saisont. Ugyis tudja azt mindenki.

E helyett Önökhöz fordulunk nagy-
ságos és szíves úrasszonyok. Önök-
höz, a jó áram, minden czepért
és nemesért, s különösen a szí-
nészért lelkesülő szíveiktől in-
dittatva már régebben megigér-
ték, hogy ha a társulat bérlet-
gyűjtése nem fog sikerülni, Önök
veszik azt kezeikbe. Utótt a cse-
lekvés órája. A bérletgyűjtés nem
sikerült. Kérve kérjük Önöket,
váltsák be tette szavukat. Járják
be a várost. Gyűjtsenek bérlete-
ket. Buzdítsák a közönséget a
színház tömeges látogatására.
Mondják el az ismerősök hiven,
hogy a társulat díjazott és angyu
erőiből van szervezve s régen
volt Szarvasnak ilyen szintársu-
lata, mely a legnagyobb mérvű
pártfogásra méltán érdemes. Ér-
tessék meg azokkal a sokakkal,
a kik — bár nagyon módokban
állana — a színház látogatásától
tartózkodnak, hogy ha ezt a szin-
társulatot nem pártoljuk, oda fo-
gunk jutni, hogy holmi harmad,
negyed rangu ripacs bandánál
aligha fogunk jobbat kapni, mert
a biztos deficit elé egy nagyobb
és jobb társulat aligha fog menni.
Ellenben elkerülük még városunk
határát is. Annyira és annyiszor
hangoztatni szeretett nagy igé-
nyeinkkel elülhetünk akkor ott-
hon, a suton. Beszéljék el Önök,
hogy ha továbbra is az eddigihez
hasonló rideg közönnyel viselte-
tünk a szintársulat előadásai iránt,
nemcsak hogy elvesz az a nim-
bus, a mely még a régi színpár-
tolásból számunkra megmaradt,
hanem örök szégyenünként azok

az ember: melyik miatt kerülhet bajba?
Itt van a „nyugta” is meg a régi és új
váltó is — amazt alá is irtuk, csak még
egyik „tanúnak” tessék alá írni. Szíves
lesz megvizsgálni, hogy jól van-e?

— Lásza édes Brjezskáné, ezt a váltót
ugy kerestük! Nem tudtuk hová lett, hát
magánál volt ez is?!

— Nekem így adták ott a takaréki
urak kérem. Mindjárt gondoltam, hogy
baj is lehet — mondok — nagyon kell
rá vigyázni. Pedig a kis fiam bele is ka-
pott s majd eltépte, de kiragadtam a ke-
zéből és hát itt van.

— Ugy látszik — mondom tréfálkozva —
hogy a gyerek ért valamit a váltóhoz...

— Ah, dehogy kérem! Csak mint a
féle gyerek, ami keze ügyébe esik azt
ragadja. Kicsinyke még a szentem.

— No hiszen jól van, csak hogy meg-
került a váltó. Mondom, hogy mi már
aggódtunk miatta.

— De talán csak nem fog a bün-
tetni, hogy ez is nálam maradt?

— Dehogy-dehogy lelkem! Sőt meg-

dicsérjük, hogy gondja volt rá és most
vissza is hozta. (Bár csak én is így kap-
nám az enyéimet!)

— Meg is ijesztett bennünket a Bencsok
szomszéd, mikor mutattam ezt a váltót
meg nyugtát. Azt mondta, ő azt hiszi,
hogy baj lehet belőle, mert a nélkül aligha
fogják elismerni az adósságot. No hiszen
csak az kéne még! Ugyis elég baja van
a szegény embernek! Aludni se tudtam
akkoriban miatta. Mindig félttem, hogy
jön az ekzekúció! „Beporelhetik kenda-
teket — mondja a szomszéd, ha észre-
veszik, hogy nincs ott a váltó, pedig az
elég baj lesz!”

— Ugy azután már gondoltam: ahogy
lesz úgy lesz. Csak oda tettem a láda
fiába az írásokat, ott van együtt: adó-
könyv, passus, szerződés, intő czédula.
Ott megtalálom a mikor kell.

— Jól van ez így — ódes lelkem —
mondom a beszédes asszonykának, most
már csak menjen át a takarékbá és vé-
gezze a dolog. Töröltem le a m... j,
hiszen várhatunk még.

— Kö... z p n, hiszen majd

megszolgáljuk. Hála istennek, hogy nincs
baj!

A takarékpénztárban azután simán ment
a dolog. Nem szidták meg a szegény
asszonyt, hogy a multkor elvitte a váltót
is, csak azt mondták, hogy azt máskor
ne tegye, mert baj lehet belőle.

Ezen igaz történetkéből pedig levon-
hatjuk azt a tanulságot, hogy a mi sze-
gény népünk minden okoskodás nélkül
alá veti ugyan magát azoknak a formák-
nak, melyek keretében segíthet magán, a
mikor pénzre van szüksége: de a lényeg-
ről meg nem feledkezik, hogy adós s hogy
az adósságért helyt állani kötelesség; arra
azonban nem gondol, hogy mily sokan
vannak, kik készséggel megadják a do-
lognak a formáját, de könnyű vérrrel felej-
tik a lényegét. A váltót nem igen szereti,
a kezeseket tanuknak mondja; igaz-igaz,
hogy sokszor vértanuk ezek: node hát
még baj se legyen a világon?!

közé a helységek közé fogunk soroztatni, a honnan a szintársulatok idő előtt kénytelenek eltávozni, mert ott a magyar társadalom már nem pártolja a magyar színészetet, nem istápolja annak fenséges és áldásos cultur missióját, melyet pártolni minden igaz magyar embernek, különösen az ilyen tulnyomóan nemzetiségi községben, tartozó kötelessége.

Kérve kérjük Önöket nagyságos és tekintetes urasszonyok, váltsák be ígéretüket. Építsék fel szép kezeikkel újból azt a rég a feledés ködébe vesztett állapotot, a mikor még általános pártfogásnak örvendtek Szarvason Thalia papjai s úgy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében fényes eredményt koronázta az ő áldásos működésüket. Már egyszer, régebben megmutatták Önök, mily mérvű pártfogásra képes Szarvas közönsége, ha Önök veszik kezükbe ezt az ügyet. Mutassák meg még egyszer, hogy Szarvas közönségének műpártolásában meginoghatott a bizalom, de azért az a régi, sőt talán még a réginél is nagyobb. Mutassák meg nagyságos és tekintetes urasszonyok és mi áldva fogjuk áldani Önöket, hogy megmentették Szarvas régi jó hírnevét.

Most pedig Önökhöz fordulunk Szarvas nagyközség érdemes Elöljárósága. Láttuk Önöket már igen nagyon buzgólkodónak ott, hol a város anyagi érdekeinek előmozdításán fáradoztak. Most a városnak pénzben ki nem fejezhető érdeke forog szóban. Bizony-nyal elolvasták Önök ama cik-künket, melyben felkérjük Önöket, hassanak közre, engedtessek el a jelenlegi szintársulatnak a színházért járó bér. Kérjük Önöket, figyelembe véve a fent elmondottakat, hajlandók-e Önök a szarvasi úri hölgyekkel együtt a magyar színészet istápolására sietni? Várjuk a feleletet. Nem kétkedünk benne, hogy az igenlő lesz és szó nélkül teljesítik kérésünket.

Beeles figyelmükbe csak annyit vagyunk bátrak előre is ajánlani, hogy a mint kész a tollunk az elismerésre méltó, szép és nemes tettek dicséretére, épp úgy tud sujtani ott, a hol rút zsugoriságot és kapzsi haszon lesést kell ostorozni.

HIREK.

— **Királyunk születésnapja.** Ő felsége I. Ferencz József magyar király születésnapja évfordulója alkalmából f. hó 18-án d. e. 10 órakor a helybeli r. kath. templomban, az összes hatóságok és nagyszámú s előkelő közönség jelenlétében, Szirmay L. Árpád plebános ur hálaadó istentiszteletet tartott. A mise folyamán Kalmár J. a pécsi színház tenoristája énekelt egy egyházi dalt.

— **Eljegyzés.** Mold Béla okleveles jegyző a napokban jegyezte el özv. Baán Ignáczné leányát, Emma kisasszonyt.

— **Beiratkozás.** A helybeli társ. polg. iskola tanévnyitóján a beiratások az 1902-3. tanévre szeptember első három napján történnek. A pótló-, javító- és felvételi vizsgálatok ugyanazon napokon d. u. 2-4 óráig lesznek. A rendes tanítás szept. 4-én veszi kezdetét. Azon növendékek, kik ez iskola valamelyik osztályába (az első elemi osztályt kivéve) óhajtanak fölvetetni s az előző tanévről rendes bizonyítványt nem mutatnak föl, felvételi vizsgálatot tartoznak tenni. Fölvételi vizsgálatot kell tenni azoknak is, akik az elemi iskola V. VI. osztályában szerzett előtanulmányaik alapján a polg. iskola II., III-ik osztályában kívánnak fölvetetni és pedig a különböző tárgyakból. A beiratáshoz minden növendék szülője vagy gyámja kíséretében tartozik megjelenni, s magával hozza az előző évi iskolai bizonyítványát, keresztlevelet (születési bizonyítványát) és 12 évnél idősebbek újraoltási bizonyítványukat. Azon szülők, kik leánygyermeküket ez iskolába beiratják, a társulat évi rendes tagjaivá válnak s tagsági díjul fizetik az illető osztályok szerint megállapított tandíjat. E díjak a közgyűlés határozata szerint a következők: I. és II. elemi osztályban évi 30 kor., III. és IV. elemi oszt.-ban évi 50 kor., I. és II. polg. oszt.-ban évi 70 korona, III. és IV. polgári oszt.-ban évi 80 kor. E díjak három hónaponként előre fizetendők. Ezenkívül minden növendék a beiratáskor tartozik fizetni 2 kor. beiratási díjat s az országos tanítói nyugdíjalapra 30 fillért. Csak oly növendék vétetik föl, aki a három hónapra eső tandíjat lefizeti.

— **Kinevezés.** Békésvármegye főispánja, a szarvasi főszolgabírói hivatalhoz közigazgatói gyakornoknak Melis István joghallgató, szarvasi lakost nevezte ki.

— **Vasuti elgázolás.** Folyó hó 22-én a szarvas—mezőhegyesi vonalon, az Oroszáza felé robogó vonat, Pusztá-Szent-Tornya község háza előtti utátjárón egy kocsit két lóval s a kocsiban ülőkkel együtt elütött. A kocsiban ülő Madarász Mihály és neje — orosházi lakosok — nem vették figyelembe a közeledő vonat veszélyezését, s a vonat előtt akartak a vágányon áthaladni, de vesztőkre, mert a mozdony a kocsit felfordította, Madarász és neje a töltés árkába estek, míg az elesett lovakat s a kocsit roncsait a mozdony mintegy 25—30 méter távolságra toltta maga előtt. Madarász és neje szerencséjükre csak kisebb zúzódásokat szenvedtek, de az egyik ló az elütés után nyomban megdöglött, a másik is oly nagy zúzódásokat szenvedett, hogy azt is le kellett szurni.

— **A tanév küszöbén.** Az új tanévtől mindössze egy hét választ el bennünket, ennek elteltével újra megnépesülnek az iskolák s megkezdődnek az iskolai életről járó teendők. A helybeli főgymnasiumban, tanítóképzőben és gyakorló iskolában a tanítás szeptember 8-án veszi kezdetét. A köztanítást megelőzőleg szept. 4., 5., 6. napjain lesznek a beiratkozások. Szept. 1., 2. és 3-án tesznek vizsgálatot azon kibetegült és megkésztett nyilvános és magántanulók, kik arra a tanári kar határozata szerint joggal bírnak. Szept. 2-3. napjain a javító vizsgálatokhoz járulnak azok, kiknek erre az engedélyt vagy a tanári kar, vagy a főhatóság megadta. Még pedig szept. 2-án az I—IV. és 3-án az V—VIII. osztálybeliek tesznek javítót. Egy osztályba 60 tanulóval többet bevenni tilja a törvény. Ezért a megkésztett jelentkezők legfeljebb magántanulói minőségben lesznek felvehetőek. A beiratkozó magával hozza évvázó bizonyítványát, születési oklevelét és himlőoltási, illetve újraoltási igazolványát. Az I. osztályba 9 évet még be nem töltött és 12 évet túlhaladott tanuló föl nem vehető. A helybeli keresztyén vallású I—IV. osztályba

járulók fizet 41 k. tandíjat, még belépéskor 31 kor., február elején 10 kor. Az V—VIII. osztálybeliek fizetnek 37 koronát és pedig belépéskor 27 kor.; februárban 10 kor. Helybeli izraelita vallásúak fizetnek 80 koronát, még pedig belépéskor 56 kor. s februárban 24 kor. Ezenkívül minden tanuló fizet a kormányzóság újabb határozata szerint fölvételi díj czimén 4 koronát. Az V., VI., VII., VIII. o. tanulók akár tanulják a görögöt, akár a görögöt pótló tanulmányokra és ügyességek megszerzésére szánják magukat, tartoznak szülői írásos nyilatkozatot magukkal hozni s felmutatni a beiratáskor az igazgatónál.

— **Szarvasi Edison.** Az örök mozdony feltalálása már sok ember esztét zavarja meg. Így legújabbán Szakács János, egy egyszerű iskolázatlan szarvasi földmives tőri az esztét az örök mozdony feltalálásán s erősen hiszi, hogy mi oly sokaknak nem sikerült, neki sikerülni fog. Szakács a motorgépek alakjára szerkesztett, — s azt fából ki is faragta — egy oly gépet, melyet sürített levegővel akar mozgásba hozni s tartani. Találmányát már több szakférfinak be is mutatta, de a szerkezet kezdetlegessége miatt találmányát mindenütt mosolyogva fogadták s felvilágosították terve kivihetlenségéről. Szakácsot mindez nem rettentette vissza, s a napokban felment Budapestre, hogy találmányát az „ahoz érőknek bemutassa“ s ha lehet, valami gépész társat szerez, kivel aztán eszméjét megvalósíthassa. Azt hiszik, hogy Szakács is csak arra a sorsra fog jutni, mint sok elődje, t. i. rögeszméje megvalósítására egész vagyonát rá fogja költeni, s eszméje még sem fog megvalósulni azon egyszerű oknál fogva, mert az örök mozdony létezése merő képtelenség.

— **Új tanítók.** A szarvasi tanítóképzőben, a f. évben képesített növendékek közül eddigelé már öt, és pedig Grexa Pál, Kozsich István és Saguly József a b.-csabai, Kozsich János a mezőberényi s Kondacs István a gádorosi ág. ev. egyházak által lettek rendes tanítóknak megválasztva.

— **A M. Á. V. aradi üzletvezetősége** — mint értesülünk — már intézkedett, hogy a Szarvasról Mezőtúrra áthelyezett vonatvezetők, mozdonyvezetők által bérbe birt lakásokért, a felmondási időre járó házbér folyósíttassék. Így nincs szükség arra, hogy az érdekeltek esedékessé vált illetményeiket per útján érvényesítsék.

— **A helybeli polgári leányiskolában** a jövő tanévre szóló beiratások szeptember 1., 2. és 3-án, a délelőtti órákban, a hivatalos helyiségben lesznek megtartva. Mivel az iskola helyiségei oly szűkek, hogy egy-egy osztályba 20 növendéknél több föl nem vehető, így csakis a saját érdekekben tesznek az illető szülők, ha a jelzett időben leányaik beiratását el nem mulasztják, vagy ha azok felvételét esetleg előjegyzés által — biztosítják, nehogy — mint az múlt tanévben — többen az iskolából kimaradjanak.

— **Kilépett szinügyi bizottsági tag.** Fentartással közöljük a hirt, miszerint Szirmay L. Árpád, a szinügyi bizottság tagjainak sorából kilépett, mivel a szinügyi bizottság nem képviseli úgy a színészet érdekeit, amint az kötelessége volna.

— **A helybeli kir. posta-távirda és távbeszélő hivatalnál** ezennel vasárnapon és közönnépeken a szolgálat d. e. 8—11-ig tart, a délutáni szolgálat marad az eddigi.

— **Sport-délután.** Mint értesülünk, a lapunk múlt számának Sport rovatában jelzett sport-délután el fog maradni, mivel

a verseny-pályák kellő időre nem készülhettek volna el. Athlétáink azonban kárpótolják magukat ezért a veszteségért s augusztus 30-án vagy szeptember 6-án táncmulatságot fognak rendezni, mely jól sikerültnek ígérkezik.

— **Acetilen világítás.** Színházba járó közönségünknek elég alkalma van tapasztalni, hogy az ott elhelyezve levő petroleum-lámpák mily gyér világítást nyújtanak, s ezen felül a nagyszámban égő lámpákból előtörő füst és gáz fejfájást is okoznak. Mint értesülünk, Forster Károly itteni bádógos, a szarvasi színügyi bizottságnak azt az ajánlatot tette, hogy a színházba s a színház elé annyi acetilen-lámpát helyez el, a mennyit a színügyi bizottság jónak lát, s azokat a szükséges lánggal ellátja az esetre, ha az előjáróság e világításért esténként 10 koronát fizet. Ezen felül arra kötelezte magát Forster, hogy az esetre, ha vele ezen szerződés megkötetnék, 15 év múlva az egész berendezést teljesen kifogástalan állapotban, díjtalanul átadná a községnek. Reméljük, hogy úgy a színügyi bizottság, mint az előjáróság e kínáló kedvező ajánlatot el fogja fogadni, s még e szini idényben gyönyörködhetünk színházunk tündéres ki-világításában.

— **A korcsmai hitel.** A m. kir. igazságügyminiszter a bíróság megítélhető korcsmai hitelösszeg nagyságát *nyolcz koronában* állapította meg. Figyelmeztetjük ennélfogva a korcsmárosokat és általában az italmérőket, hogy vendégeiknek 8 korona árú italnál többet ne hitelezzenek, mert ezen összegben felüli követeléseiket említett rendelet értelmében bírói uton nem érvényesíthetik, illetve a 8 koronán felüli követelés részükre megítéltetni nem fog.

— **Olcsó pénz.** A szarvasi takarékpénztár igazgatósága elhatározta, hogy a kamatlábat leszallítja s ezentul *8%-on alóli kamattal ad kölcsönöket.* Bővebb felvilágosítás a pénztárnál és Salacz Ferencz tkp. vezérigazgatónál kapható. Nevezett pénztár intézet egyszersmind azt is tudomására hozza a közönségnek, miszerint a takarékpénztár ezután *vasárnap is nyitva lesz* d. e. 8—10-ig. E helyett csütörtökön lesz *árva a intézet.*

— **Az Erzsébet-liget** nagy köröndjén éretlen gyerekek füles lapdával szoktak játszani oly időben, midőn a közönség legnnyobb számmal keresi fel a kertet. Vigyázatlanságuk folytán a multkor majdnem szerencsétlenség történt. Nevezetesen a nagy erővel elröpített labda majdnem leütött a künn játszó gyermekek közül egy kis leányt, egy a száletli előtt kvaterkázó urnak pedig oly erővel zuhant a kézére, hogy az feldagadt és több napi orvosi kezelést vett igénybe. Kérdjük az illetékes hatóságot, szándékozik-e intézkedni, hogy ilyesmi a jövőben többet elő ne fordulhasson s a hülöntéle játékokat játszó az e célra épített játéktérre szoríttassanak.

— **Lámpát.** Hogy városunkat a kalendárium szerint világítják, így mindig sötét van, azért már sokat panaszkodtunk, természetesen hiába. Ámde azt az ázsiai állapotot, hogy a színház déli oldalának feljáróinál lámpa nem ég s így a legnagyobb könnyedséggel ki lehet ott, a meredek lépcsőkön a nyakát törni, szónéklül nem hagyhatjuk. S nemcsak kérjük, hanem követeljük, hogy a színház körül több lámpát helyezzenek el.

— **A vidéki posták vasárnapi hivatalos órája.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, a mely szerint a vidéki

posta-, távirda- és távbeszélő hivatalokban vasár- és ünnepnapokon a hivatalos óra délelőtt 8 órától 11 óráig tart. Ez az új intézkedés augusztus 1-én lépett életbe.

— **Italmérési jövedéki kihágások meggátolása.** A pénzügyminiszter a szatócok és kereskedők által üzött italmérési jövedéki kihágások meggátolása tárgyában valamennyi pénzügyigazgatósághoz a következő körrendeletet intézte: Az italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. törvény-cikk 5. §-a értelmében kereskedésekben és szatócsüzetekben csak a szeszes italok kismértékben való elárúsítása, továbbá — a szesz és abból készült közönséges pálinka kizárásával — csakis egyéb égetett szeszes italoknak álló vendégek részére való poharazása és utczára való kimérése gyakorolható. A törvény ezen rendelkezésének eredményes és hatályos végrehajtása szempontjából kijelentem, hogy a korlátolt kimérési és kismértékbeni elárúsítási engedéllyel bíró kereskedők és szatócok üzlethelyiségekben nyílt edényekben csakis azon szeszes italokat tartathatják, a melyeknek poharazására és utczán át való kimérésére engedélyeik értelmében jogosítottak. Ebből kifolyólag az ily kereskedők és szatócok bort, sört, szeszt és szeszből készült közönséges pálinkát üzleti helyiségükben nyílt edényben nem tarthatnak. Ezen rendelkezésem a korlátolt kimérési és kismértékbeni elárúsítási engedéllyel bíró feleknek megfelelő módon azzal hozandó tudomására, hogy az ezen rendelkezés ellen vétők az 1899. évi XXV. t.-cz. 34. §-a alapján pénzbüntetéssel sújthatnak és hogy a megindítandó jövedéki eljárás folyamán a már szokásossá vált azon kifogás, hogy a közönséges pálinka nyílt edényben töltögetés czéljából vagy házi szükségletre tartatott az üzletben, — figyelembe vétetni nem fog.

Szinészet.

Vasárnap Moldován Gergely „Flórika szerelme” cz. népszínművét adták jó előadásban. Bájos jelenség volt Flórika szerepében H. Lévai Berta. Érzéssel énekelt dalainak hatását fokozta ügyes játéka. Radványi mint Jon állta meg helyét ügy ének, mint játék tekintetében. Stilszerű alakítást produkált Rákossy mint Petrikás, nemkülönb Hevesy Bokotán szerepében. Dícséret illeti még Almássyt (Onucz) és Váradit (Mária), kiknek a 4-ik felvonásbeli együttes jelenése nagyon tetszett. Az oláh tánczot szépen járták el s nagy hatást keltett, meg is ujrátatták. Dósay Gizát külön is ki kell emelnünk szép tánczáért.

Hétfőn Herczeg Ferencz nagysikerű színműve, „Ocskai brigadéros” került színre. Hogy e darab kissé vontatott és darabos előadásban ment, főleg annak a rossz hatásnak a rovására irandó, melyet a majdnem üres háznak a szereplőkre gyakorolnia kellett. Ez okozhatta azt is, hogy Almássy Ocskay brigadéros a nem volt egészen olyan, a milyent — tehetségét ismerve — tőle méltán vártunk. Felgerjedésében, haragos indulatában több tűz, szerelmében több odaadás és érzelem szerény véleményünk szerint jobban kidomborította volna Ocskay jellemét, mely az indulatok mélységének s ellentétének valóságos tázolása s melyek ily irányu helyes megrajzolásával nagyobb hatást lehetett volna elérni. Méltán illeti dícséret Hevesyt, kinek Szörényiye kifogástalan, művészi alakítás volt. Eppen így mintaszerű volt Kalmár palóca is.

Kedden Strauss operettje a „Bőregér” került színre. Rozalindát Ruzsinszky helyett H. Lévai Berta énekelte s énekének értelmes, finom színezése hatásosan juttatta érvényre Strauss fülbemászó melódiáit. Betétként énekelt magyar dalát meg is ismételtette a közönség. Adélt Lévai helyett Váradit játszott meg nagyon ügyesen és sikkesen. Jó Eisenstein volt Nádasy, valamint kedélyes fogház igazgató Tisztai. Kaczagatóan creálta meg Rákossy Froschot. A második felvonásbeli nehéz tánczot bravúrosan tánczolta el Dósayval együtt. Meg is ujrátatták. Orlovsky herczeg szerepébe Nadasyné ugrott be. Egy kicsit trémázott, egészben véve azonban elfogadhatót nyújtott.

Szerdán „Lotti ezredesei” cz. énekes bohózat volt műsoron gondos, jó előadásban. A közönség, mely ez este először töltötte meg szép számmal a szinkört, jól mulatott a bolondos darabon. Bibianna szerepében A. Ragányi Iza mutatkozott be. A publikum szívesen fogadta s méltán. Temperamentumos, elegáns játéka párosulva szép énekével sokszor ragadta eljenzésre és tapsra a közönséget. Kacagó dalát meg is ismételtették. A pompás lüsembléből kiváltak Tisztay (Daventry) és Nádasy (Dickson) sokszor viharos derűtséget támasztva ötletes, jóízű komikumokkal, míg Kardos (Ramjanah), Gonda (Barley) és Rákossy (Mister Morland) kisebb szerepeikben járultak hozzá az előadás sikeréhez.

Csütörtökön Hennequis és Duval híres darabja a „Zsába” került színre pompás, egybevágó előadásban. Almássy először mutatkozott be ez este szalon szerepben és sikerrel. Bravúrosan ragyogtatta erősen képzett tehetségét Barisard szerepében s Tisztayval (Marcielle) együtt ötletes felfogással aknázták ki szerepeik erőteljes comicumát, többször támasztva viharos derűtséget. Nagyon jó kezekbe jutott Leclapierné szerepe Mezeinénél, aki kitűnően rajzolta meg a katonás anyóست. Komlóssy az ő egyszerű természetességében művészi játékaival játszotta meg Colettet, valamint Hevessy (Lenchois) és Kardos (Theodor) is sikerrel állták meg helyüket. Kürthy Susanneját erős hadarása miatt nem lehetett élveznünk.

Pénteken San Toy ment úgy diszletezés, mint jelmezek tekintetében e aránt fényes kiállításban. A czimszerepben Káldy Mariska mutatkozott be. Elvezetlül hallgattuk iskolázott, kellemes hangján énekelt dalait s gyönyörködve néztük rutinírozott, kedves játékát, balletjeinek kifogástalan szépségét. Temperamentumos és sikkes Dudley volt Ragányi J. éneke úgy mint játéka kifogástalan. Egyes tánczaiért sokszor megtapsolták. Kitűnő partnere volt Csuli szerepében Tisztay, míg Radványi mint Robbie aratott nem közönséges sikert tömör csengésű baritonján szépen elénekelt dalaival. Föltétlen elismeréssel és dícsérettel kell adóznunk D. Molnár Gizinek, ki a második felvonásbeli gyönyörű tánczáért — mely valóban a korentika magaslatán állott, — nyílt színen kapott viharos tapsot. Váradit M. Nádasy, Hatvani, Gonda kisebb szerepeikben állták meg sikerrel helyüket. Az énekkar is nagyon jó volt. Am azt, hogy a színpadon különösen a férfiak tagjai folytonosan nevetgéltek, nem hagyhatjuk említés nélkül. Reméljük, hogy a pécsi színtársulatnál ilyesmi nem fog többet előfordulni.

Szombaton nagyszámú közönség előtt került előadásra Ziehrer bolondos operettje, a „Svihákok” fényes kiállításban és jó előadásban. Az est sikeréből az orosz-lánrészt Kalmár (Roland) vette ki gyönyörű szép énekével. A második felvonás fináléjában levő énekszámát bravúrosan énekelte el, a közönség zajos tapsviharral és éljennel ujrátattatta meg. Sokat tapsoltak Tisztay Gilka herczegének, valamint a svihákoknak: Nádasy és Ndasynénak. Sikkesen játszottak és szépen énekeltek Várady M. és Ragányi J. is. A

fürgén és simán folyó előadás keretében sikerrel illeszkedett bele Káldy M. és Komlóssy J. Muki és Rudija, valamint Kardos Malter Prémje és Hatvani Wondracsekje. Dósy Gizinek, mint mindig, most is meg kellett ismételnie bájos tánczát, melyet Fekete Etellel tánczolt.

A jövő hét műsora kiváló gonddal s izléssel van összeállítva. Ma este Gárdonyi darabja a „Bor” kerül színre.

— **Opera előadás.** Különösen telhivjuk a közönség figyelmét Offenbach világhírű regényes operájának keddi előadására fényes kiállításban, megerősített zenekarral vidéken pártját ritkító előadásban fog ez a darab előadásra kerülni, olyanban, a milyent Szarvason még nem volt alkalmunk látni és hallani. Az előadás nagy sikerének és kiválóságának kezességével szolgál már maga az, hogy *Hoffmann Kalmár fogja énekelni*, a kinél jobb Hoffmann — a pesti lapok szerint is — Magyarországon ez idő szerint nincsen. A darabban még Radványi, Hatvani, Káldy M., Ragányi és Nádasyné töltenek be első rangú szerepkört. Ez előadás iránt már is nagy az érdeklődés s nagy számu előjegyzések történtek.

Szerdán X asszony, a vigszínház nagy sikerű darabja kerül színre.

Csütörtökön a bájos zenéjű Lilit adják, mely még mindig nagy közönséget vonzott. Lilit Káldy M. énekl.

Pénteken a nemzeti színház kacagató darabja a „Sasok” kerül színre.

Szombaton ismét opera előadás lesz. Ez alkalommal „Hunyadi László”-t adják Kalmár, Toronyi, Hatvani, Radványi, Ruzsinszky I., Káldy M. és Várady Margittal.

Vasárnap a „Régi szerető” lesz műsoron.

CSARNOK.

A fíkus férj.

Írta: Tarr Dezső.

(Folyt. és vége.)

Pál: Ugyan eredj már, hiszen ez női keztyű! Barátom, ilyen parányi kéz, melyre ez a keztyű való, csak egy nőnek van (fölnyenesen) s az te nálad nem járt. Ah... olyan asszony, mint ő, olyan nincs több. Te, ha őt látnád, ha te ösmernéd, az egy valóságos istennő, aki azért szállt le hozzánk, hogy általunk imádtassa magát.

Bozóth: (zavartan) Szörnyü, szörnyü...

Pál: (sértődve) Hogy az szörnyü? Na hallod!?

Bozóth: Na nem, bocsáss meg... gondolatom másfelé járt. (félre) Mi lesz velünk?

Pál: Most is onnan jövök. Éppen reggeli toalettijét végezte s nekem megadott, hogy mindvégig jelen lehessenek. Hogy szerencsés vagyok? Hát tagadhatatlan, van egy kis szerencsém a nők közül, sőt az irigyeim azt hiszik, hogy valami babonát tudok. (Zaj az ellenző mögött) Mi az, valaki talán van itt?

Bozóth: Ah dehogy... ki volna, hova gondolsz?

Pál: Dehát a szerencséhez kell ám még egyéb is (állásba hegyezkedik s magán végig tekint) Na nem?

Bozóth: Mindenesetre, igen. (félre) Ha most el nem sülyedünk, akkor soha!

Pál: Te, mondd, hát igazán nem gondolod ki ő?

Bozóth: De igen, oh hogyné... azaz hogy nem...

Pál: Külömben ha olyan nagyon akarod tudni, neked épen megmondhatom, te úgy sem vagy veszedelmes. Barátom, az egy istennő, egy ragyogó csillag, egy... egy... s akibe én egészen bele vagyok bolondulva. Az pedig az isteni Flóra az operából. Na nem?

Bozóth: Az isten szerelméért... a nő!

Pál: Ah, a nőm [kezével int] Ő fölöle egészen nyugodt vagyok. A nőm mit sem gyanít, sőt eszébe sem jut, hogy reám gyanakodna. Nem hogy ő merne gyanakodni, de én tartom őt fogva gyanútlanul. Hja barátom, az én eszemen nem lehet túl járni.

Bozóth: Ugyan?

Pál: Ugy bizony. Hogy pedig meglásd, miszerint igazat beszélek, ám halljad. A dolog úgy történt, hogy egy napon együtt ülünk nőmmel, midőn a szobalány egy levelet hoz feleségemnek czimezve. Nőm a levelet megpillantja, remeg, sáppad s én borzasztó gyanut rejtve, követelem, hogy a levelet előttem bontsa fel.

Bozóth (körülnéz) Borzasztó helyzet.

Pál: Igen, borzasztó! A levél természetesen szerelmes levél volt s írója az ígért pásztor órárt kérte benne. Erre én képzelheted, hogy mit tettem? Meg akartam az asszonyt ölni. De nem tettem, hanem feleségemet szoros örizet alá vettem. Azóta a házat elhagynia nem szabad, nem mehet sehova, hozzá sem megy senki s így teljesen el van zárva a világtól. És tudod ki írta azt a levelet?

Bozóth: A szeretője!

Pál: Ah dehogy; azt a levelet — én irtam. De mintha volna itt valak? Ah te nagy kópé, bizonyosan valami diskrét látogató. Ah bocsáss meg, ha tudtam volna, nem zavarlak. Pá... megyek... Isten veled!

Bozóth: [előbb súbálynynya meravedik, aztán lassan kienged és diadalmasan vonja elő kliensét az ellenző mögül] Meg van, meg van az ok... most már lehet válni.

KÖZGAZDASÁG.

Piacz.

Búza. Nagy felhozatal folytán 13 K. 13 K. 40 filler árakon kelt el mintegy 2000 mm.

Tengeri. Czimból semmi kínálat sem volt. Keresetek mm.-ját 12 koronáért.

Árpa. Meglehetősen hozatal mellett elkelt mintegy 200 mm. 10 K. 10 K. 20 filléres árban.

Luczernamag. Minták voltak láthatok. Kereslet 80—90 Koronás árban.

Utmutató a darazsak kiirtására.

A közönséges darazsak nagy kárt tehetnek mind az érő gyümölcsben, mind az érő szőlőben is; e kár annál nagyobb, ha a fertőzött gyümölcsös magában áll és sok épülettel van körülvéve, mert csakis ilyen helyen esik meg, hogy a titokban elszaporodott darázshad gyümölcséréskor egyszerre olyan számban kerekedik, a melylyel szemben az ember még nagy áldozat árán sem védekezhetik kellő sikerrel.

A közönséges darázs és más kártékony darázs-fajok ugyanis a házpadlásokon, a ház eresze alatt, a száraz pinczegádorok falaiban, a kerítésnek esőtől védett hézagaiban, továbbá a vén fák odvaiban, a gyepek mesgyék, rétek, árokpartok földalatti lyukaiban telelnek ki, még pedig esékély számban, mert télire csak néhány megtermékenyített nőstény marad meg belőlük. Legtöbbször a régi, nagy fészekben huzódnak meg, de olykor már kisebb fészekben is telelnek ki; néha pedig elszóródnak és egyenként tanyáznak: majd a fák kérge alatt, majd a mohában, vagy a kőrakás hézagaiban.

Csak a kitelelt néhány nőstény kezdi meg tavasszal a darázsszaporítást. Régi fészket kijavítja, vagy ha szükséges, újat épít és megkezd benne a fiasítást.

A mint a darázsivadék szaporodik, terjedelmesebb lesz a fészke is. Legtöbbször ökölnyi nagy, de a kisebb családokban élő fajoké kisebb, míg a lódarázs fészke akár föld alatt, akár valami fa odvában, vagy más védett helyen van (pl. fűreese és nem bolgyatott, leborított félhordóban, vagy kádban) majdnem félhordónyi nagysága.

Ha korán tavaszodik, meleg a nyár és hosszú, meleg az ősz is, akkor a darázs annál nagyobb számban mutatkozik, mert mindez csak kedvezett a szaporodásnak. A darázsnak ezt a nyári felszaporodását azonban nem igen vesszük észre; hiszen félreese helyen van a fészke és a gyümölcsösben sem igen akad addig, a míg a gyümölcs és a szőlő érni nem kezd: ellenben, ha a gyümölcs érni kezd, csakhamar itt verődik össze mind és szemünk láttára hordja el a termést. Előbb a legsebbe, legérettebb gyümölcsdarabokat, fürtöket kezdi ki és egy-két nap alatt annyira elbánik velük, hogy csak a héjuk és nyelük, valamint a fürtnek csak az összerágott bogyóhéjdarabjai, meg a kosánya marad meg. Ha pedig az ilyen megsérült gyümölcsöt, fürtöt még az eső is éri és hűvös az idő is, a kikezdett gyümölcs rothadni kezd s a rothadás pedig csakhamar átragad a többi ép gyümölcsre is. Ilfen körülmények között a kár kiszámíthatatlan, kivált ha a gyümölcsös, vagy a szőlő magánosan áll s a darázs mind egy helyre szorul. Itt bizonyos, hogy az összes termés csakhamar oda lesz.

S e csapás ellen ilyenkor már nem lehet védekezni, mert nem bírunk e nagy darázs-haddal.

Ha ezélt akarunk érni, akkor fogjunk hozzá már télen és a tavasz kezdetével.

Té'len át irasuk ki a fűtő-é há y nőstényt, hogy ezzel semmisítsük meg a vészedelem csiráját, E él' ir á -gyszerű és abból áll, hogy az előbb említett helyeken megmaradt darázs-fészkeket valamely hideg napon összeszedetjük és forró vízben vagy tűzben megsemmisítjük. Ezt megteheti mindenki, de jobb, ha ezt az ügyet a község, vagy — ha szőlőről van szó — a hegyközség veszi kezébe és a darázs-fészkeket valamely meghatározott téli napon leszedeti akként, hogy a darázs fészét

ismer sz lóp sztoró, egyörök házró-házró b árája a darázs' p' helyeket (kerti lakot, présházat) s a talált fészket zsákba szedik. Olyan helyen, hol a szőlő és gyümölcsös terület elkülönítve fűszik és rajta szórványosan fekszenek a különböző épületek, a melyeken a darázs s vé én csendesen me huzódik, csakis ilyen egyöntetű eljárással érhetünk célra.

Mint hogy azonban ezen eljárás ellenére néhány darázscsalád mégis csak kikerüli az ember szemét, kell, hogy a megmaradtakat is elfogjuk. Erre igen jó eljárás az, ha a tavasz kezdetén, mikor a fák virága nyilani kezd, a fák körül, s a szőlőben is a fák ágaira bő nyaku és mintegy fél literes üvegeket aggatunk ki, a melyeket harmadnyira vízzel töltünk meg s azonkívül még fél kanálnyi édes gyümölcslevet (befőttes gyümölcslevet, málnaszörpöt, hig barackkízt stb.) is adunk hozzá. Azután az üveg nyílását erősebb papírossal bekötjük és csak olyan nyílást hagyunk, hogy két ujjunk bele férjen, s a melyen át a darázs is kél, ha s a be-röplhet. A tá lálék után szállongó dar- zsak csakhamar megtalálják a számukra kitűlt csalogató édességet, és mert ilyenkor tavasszal másutt csak nagyon gyéren kínálkozik számukra valami lopni való nyálánság, csakhamar az üvegbe özön- lenek és vízébe bele is fullnak.

Az így felszerelt darázsfogót, ha tele van darázsszal és egyéb rovarral, ki kell tisztogatni és frissen felszerelve helyére akasztani. Ezt azt eljárást addig kell foly- totni, míg csak darázs akad.

Ha nyáron át nyomára jövünk, hogy a dar- zsak v' hol földben, vagy fa odvá- ban tanyáznak (pl. ha a szőlőhöz, vagy

gyümölcsshöz köze öreg és odvas tö- gyek vannak), ki kell azokat irtani itt is, E-t éjj' eszszük akként, hogy a dar- zsak fészkebe, melynek bejárót, ha több v n, gyék livét, lével betömjük, néhány égő kénseletet dobunk be, vagy pedig 2—4 decziliter szénkéneget, vagy ha ez nincs, ugyanannyi benzint öntünk be s azután az utolsó bejárót is fűvel, szalmá- val betömjük és ezenkívül agyaggal beta- pasztjuk. A ki szénkéneggel vagy benzinnel dolgozik, az vigyázzon a tűzre, mert a szénkéneget is, és a benzint is, ha gyer- tyával, gyufával a közelükbe érünk, fele- le k nnyen l' ngra lobbanna és éro- bannak! Azután ne feledje el az irtó munkás, hogy a darázs igen harezias állat: jó lesz, ha ügyel magára és arczat méhcszrotával védi.

Ha a d árást nem a község, vagy a hegyközség tartja kezében, akkor kell, hogy minden egyes birtokos irtsa a darázsat, hogy az egyiknek hanyagsága miatt kárba ne vesszen a másiknak fára- dozása! Mert csakis együttes eljárással érünk célra!

A hol ősszel a szőlőben mégis baj van a darázs miatt, ott nem marad egyéb hátra, mint hogy a fűtöket egyenként és gondosan erősszomjogháló-szövetbe (tüllibe) csavargassuk s úgy óvjuk meg a darázs fogától.

Hogy ez a darázstírtás sikeres legyen, a téli, tavaszi és nyári irtómunkákat nem- csak a baj esetén, hanem állandóan és évről-évre kell folytatni, mert csakis így remélhetjük, hogy a darázs csekély szá- ban marad és árt nem okoz.

Haszonbérlet.
Szarvas község határában
===== fekvő =====
nagyméltóságú gróf Csáky
Albinne szül. Bolza Anna
===== grófnőnek =====

1100 □ ölével számított
1525 és 1550 holdas
décsi birtoka

1903. szept. hó 29-től kezdve

több évre haszonbérbe kiadó.

Közelebbi értesítéssel szolgál, a kihez a haszonbérletre vonatkozó aján- latok **f. 1902. szept. hó 23-ig**

bemutatandók:

1—3. 18. I.

Dr. Szemző Gyula

szarvasi ügyvéd, urad. ügyész.

Varga Ferencz

fűszer kereskedő

SZARVASON.

Ajánlja frissen érkezett

kávé

különlegességét

a legnagyobb választékban

igen szolid árak

és pontos kiszolgálás mellett.

Kivánatra mintával szolgálok

===== és házhoz küldök. =====

Teljes tisztelettel

Varga Ferencz.

2—1 22

Nagy liszt raktár! Zsák kölesönzés! Naponként friss házikenyer! Jutányos árak!

Szolnoki és mezőtúri hengermalmok és szarvasi gőzmalmok lisztraktárának nagy- ban és kiesénybeni eladása.

Zsák kölesön intézet, bármily mennyiségű zsákok kaphatók.

Jutányos árak, pontos és kifogástalan kiszol- gálás.

Tisztelettel

Keszt Sándor,

Szent István király-utca
az új patika mellett.

LISZT ÁRJEGYZÉKEM

szolnoki és mezőtúri malmokból:

0-as dupla fogós (grizes)	—	kiloja 27 fillér.
0-as sima	—	" 27 "
1-es	—	" 26 "
2-es	—	" 25 "
3-as	—	" 24 "
4-es kenyér liszt	—	" 24 "
5-es	—	" 23 "
6-os	—	" 22 "
6 1/2-es	—	" 20 "
Szarvasi őrlés, szitált búzaliszt	—	" 19 "
Korpás liszt	—	" 16 "
Arpa dara	—	" 12 "
Tengeri dara	—	" 13 "
Korpa	—	" 10 "
Kukoriceza (tengeri)	—	" 12 "
Arpa sármes	—	" 11 "

Kiadó lakás.

Rohoska P^lna, Szarvason. 268. szám alatti házában

= egy 3-, esetleg 2 szobás =

utczai lakás

a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi november 1-től bérbe kiadó. Érdeklődők értekezhetnek a tulajdonossal.

3—1

14.

I.

É R E S I T É S.

Alólirott ezennel tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy Szarvason, Jókai Mór-utcza 1134. szám alatti saját házunkban

női ruha varrodát

nyitottam.

Ho' a legkényelmesebb igényeiket a legújabb és legdivatosabb női ruhák készíttetnek.

Könnyű szabásmintákkal, s mértékkel, esetleg a ruhák l'észtése végett, a tisztelt megrendelők lakására is elmegyek.

Jutányos árak és pontos kiszolgálásról tisztelt megrendelőimet előre is biztosítva, szives pártfogásukat kéri

Tisztelettel

Janurik Erzsébet,

női ruh. szabónő.

4—1

16.

I.

ÁRJEGYZÉK

POPJÁK GYÖRGY tüzifa- és szénüzletéből Szarvason,

(Jókai Mór-utcza 1254—55. számok alatt, a piacztér mellett).

Tüzifa.

Dükk-, vagy eser-, hasábos fa vagononként Szarvas állomásnál 10,000 kgr.
Kővezetvám és vagonból kirakás külön
Házhoz szállítás és összerakás külön
Felvágva, hazaszállítva 100 kgr.
Egyszerre 5 métermázsa vételnél
Méterölenként össze rakva és hazaszállítva

Korona fill.

144 —
4 —
8 —
2 —
1 80
13 —

Kőszén.

Rendelő címére feladva, házhoz szállítva 10,000 kgr.

Porosz max Grube, legprimább darabos- vagy koczka-szén
Porosz szalon, darabos- vagy koczka-szén
Petrozsényi darabos- vagy koczka-szén
Salgótarjáni tömör-szén
Vulkán legjobb hazai darabos vagy koczka-szén
Tatai tömör-szén
Légszesz-koksz prima
Tatai brikett (legjobb) szalon szén

360 —
320 —
260 —
220 —
270 —
235 —
410 —
250 —

Raktáron levő szenek árai hazaszállítva és pormentesen átrostálva.

Porosz max 100 kgr. — — — — —
Porosz szalon szén 100 kgr. — — — — —
Vulkán szén 100 kgr. — — — — —
Petrozsényi 100 kgr. — — — — —
Salgótarjáni 100 kgr. — — — — —
Légszesz koksz-szén 100 kgr. — — — — —
Tatai brikett 100 kgr. — — — — —

3 80
3 60
3 20
3 —
2 60
4 40
2 90

Vidéki vevőnek, a menyiben a szállítást nem kívánja, minden szén 20 fillérrel olcsóbb 100 kgrammonként.

Építkezés.

Mész, égetett, darabos, hires salasinszki
Mész, égetett, (más bányákból) jó darabos, 100 kgr.
Portland ezement (állandóan friss) 100 kgr.
Román ezement " 100 kgr.
Éles homok, vékánként
Elszigetelő-lemez 5^m erős
Nedves falaknak szárazzá tétele saját tapasztalat alapján aszfalttal □ méterenként

3 60
3 20
7 —
3 20
3 30
1 —
— 50

Nagyobb megrendelésnél megfelelő árengedmény.

Ipari cikkek.

Kovács-szén osztraui 100 kgr. — — — — —
Faszén 100 klgr. — — — — —
Karbolineum 100 klgr. — — — — —
Szőlőkarókat (tölgyfából) jutányos áron szállítok.

4 —
6 —
24 —

T. vevő közönség nagybecsű megrendelését kéri

POPJÁK GYÖRGY.

Díszes szemfödelek s érezkoporsók.

Marosi Pál épület- és bútortasztalos temetkezési intézete

SZARVASON 1571. sz. alatt,
Kossuth- és Hunyadi-u. sarkán
[Konstantinovics-féle ház].

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy évek óta fennálló épület- és bútorműhelyemet, ére- és fakoporsó raktáramat

újólág berendeztem s minden iparkodásom odairányul, hogy a n. é. közönségnek e n. gyártmányokat, u. m. a legkitűnőbb anyagból készült ére- és fakoporsókat, továbbá szemfödelt, matraccz-párnát, természetes és csinált virágokból készült k-szorúkat, feliratos szalagokkal, a lehető legnagyob választékban tőlem senki másnál olcsóbban lehet szolgálatok.

Elvállalok minden rendű és rangu temetéseket a legdíszesebbtől a legegyszerűbbig — fakoporsók 2 koronától s érezkoporsók 68 koronától feljebb — kívánatra díszes gyászokocsi, szobabehuzattal, gyászlobogó, díszes ravataltakarók, gyertya- és fáklya- és egyéb díszítést, hulla szállítást vidékre és viszont, szóval minden e t. ren előforduló megrendeléseket a legpontosabban és leggyutányosabban eszközölök.

Gyászjelentések nyomtatását és szétküldését is eszközölöm.

Mély tisztelettel

MAROSI PÁL épület- és bútortasztalos SZARVASON.

Sírkoszorúk és szalagok.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, mi zerint Szarvason, a Szt. István-utcában, a Keszty-féle hársban (az új park mellett)

Fűszer- és Vegyesárú üzletemet

megnyitottam, ahol is a legjobb minőségű ezüster, kávé, tea, rum, fűszerek, és más egyéb czikkek a leggyutányosabb napi árban kaphatók.

Együttal a közeledő lakodalmi időnyre való tekintettel felhívom a n. é. közönség figyelmét arra, hogy üzletemben perczelőn edények, tisztességes evőeszközök olcsó napibér mellett kölcsön kaphatók.

Tisztelettel veőimmet pontos és előzekony kiszolgálásról bízva, szíves pártfogásukat kéri.

GYÖRNY JÁNOS
kereskedő.

KÜHNE E. Moson bizományi gépraktára

(Grabenhofer)

János

vaskereskedő czégnél

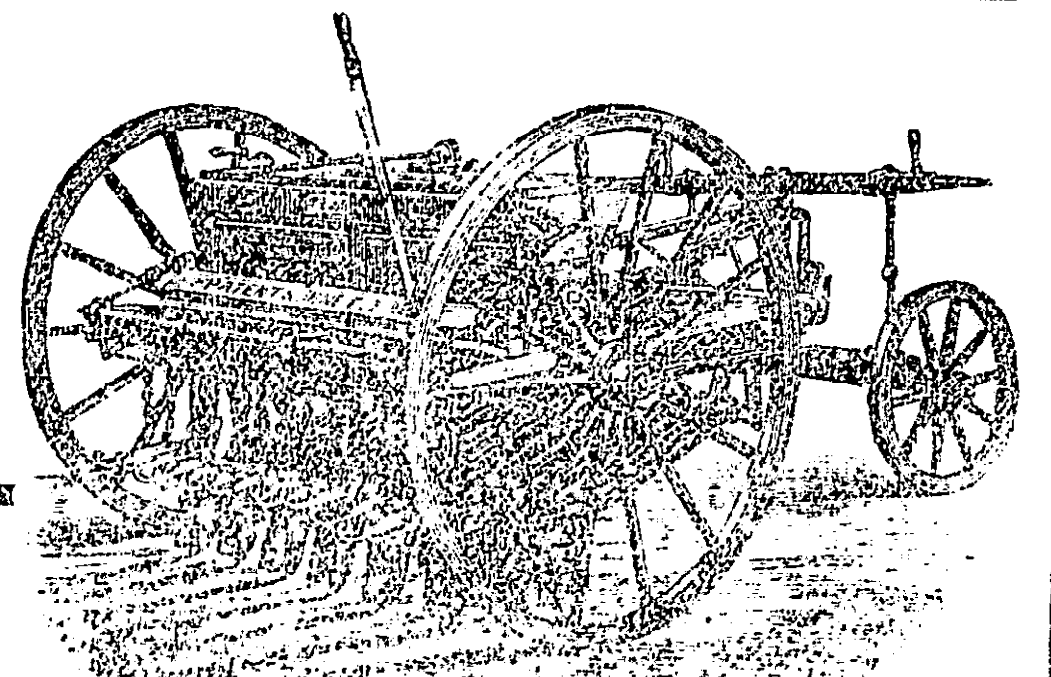
Szarvason.

A leggyutányosabb árban kaphatók:

gazdasági eszközök, u. m. ekék, vetőgépek, rosták, konkolyozók és minden e szakmába vágó czikkek és alkatrészek.

Rosták, konkolyozók, kukoriczamorzsolók és vetőgépek

kölcsönhasználatra mérsékelt napi bér mellett kiadatnak.

Előleges értesítés.

Van szerencsém a n. é. fogyasztó közönség becses tudomására hozni, miként piacztéri üzletembe, közvetlen a forrástól tisztelesen szállított s egészen friss töltésű s nagy mennyiségű parádi víz érkezett.

Egben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét a jövő heti számára, melyben üzletemnek, tüzi fa és mindenféle kőszerekre vonatkozó árjegyzékét fogom közzé tétetni. Nem mulasztatom el, hogy az érdeklődők szíves figyelmét ne hívjam fel az általam beállított fa aprító gépre, melyet működés közben is, bárkinek készségesen megmutat.

Pletenik József,

fűszer-, festék s tüzelőanyag kereskedő

Szarvason.

Hirdetés.

SOMOGYI GÉZA és TSAI

miniszterileg engedélyezett

„Marha táppora”

mely minden gazdaságban nélkülözhetetlen szer, különösen pedig a sertés hizlalásnál igen nagy szerepet játszik, elősegíti az emésztést, fokozza a hízást s megóvja minden betegségtől, utasítás szerint használandó.

Csomagok ára: 36 fill., 90 fill., 180 fill.

Kapható helyben:

Varga Ferencz, Fülöp Heinrich, Vitális János, Komlószky János urak kereskedésében.